

Mørkemusen er ifølge forlaget Gyldendal »et stille væsen i en overvældende verden«. Børnene i Kappel har hjulpet ham til at finde tryghed på vejen ud i den store verden. Her viser Joshua Tea sin bog. Foto: Trine Flamming

Hvert barn fik lavet sin egen personlige tryghedsbog fyldt med gode og rare ting. Foto: Trine Flamming

I Maltes bog er der både farver og en ostemad til at gøre Mørkemusen glad. Foto: Trine Flamming

Kan børn godt lave bøger?

I denne uge havde indskolingen på Kaj Munk-Skolen et levende litteraturmøde med illustratoren Tea Bendix.

LITTERATUR

Trine Flamming
kommunikation@skoleforeningen

Tea Bendix sidder på gulvet og fortæller.

Rundt om hende sidder 25 børn fra indskolingen på Kaj Munk-Skolen i Kappel og lytter intenst. De nærmest hænger ved hendes læber, mens hun fortæller om en lille skræmt mus, der kaldes Mørkemusen.

Tea Bendix er illustratør på bogen om Mørkemusen, som er skrevet af Marianne Iben Hansen, og hun er kommet til Kappel for at fortælle børnene om Mørkemusens lille krollede univers.

Tryk og glad mus

Mørkemusen er en lille usikker og bange eksistens, der absolut ikke har lyst til at forlade reden og se, hvad der sker i haven.

Men sammen finder børnene og Tea ud af, hvad der kunne skabe så meget tryghed, at han alligevel vover pelsen og kommer ud og kigger sig omkring, og med redemateriale, en musemor, saks, papir og flittige farveblyanter laver hvert af børnene en lille tryghedsbog til Mørkemusen.

Den er fyldt med små lommer med ting, der er rare at snuse til, røre ved, spise og lave, hvis man er en mus. Og alt det rare gør musen tryk og glad.

Mere end en figur i en bog

Børnene går til opgaven med stor iver, fantasi og virkelyst, og alle får lavet en bog. Bøgerne er vidt forskellige, men hver en enkelt mørkemus finder tryghed i netop den bog, der er lavet til den.

- Kan I huske, at jeg for to timer siden spurgte, om børn godt kan lave bøger?, spørger Tea Bendix og fortsætter:

- Og ja, det kan vi jo se, at I kan. Børnene viser stolte deres bøger frem, og Tea fortæller historien i hver og en for de andre.

Nu er Mørkemusen ikke blot en figur i en bog, man har fået læst op, men hovedpersonen i ens egen lille bog, som man har gjort sig tanker om og kreeret til ham

Kulturformidling på en anden måde

Børnene har hygget sig og haft det sjovt med Mørkemusen og dens univers, men der er flere tanker bag Tea Bendix' besøg.

Hun har nemlig besøgt først Hanved Danske Skole og dagen efter Kaj Munk-Skolen som et »levende litteraturmøde for børn og unge« støttet af Statens Kunstfond, og som en del af de indsatser som »Team Læs« hos CFU Sydsvenslg står bag.

- Vi ser hele tiden på, hvilke til-

tag, der er brug for på hvilke klassetrin, lyder det fra to fra Team Læs, Runa Barbara Petersen, der er Skoleforeningens PLC-konsulent (pædagogisk læringscenter) og Tina Fryd Joost, der er pædagogisk konsulent for dansk.

Et levende litteraturmøde gør blandt andet, at børnene får kulturformidlingen ind på en anden måde og »får lov at opleve og sanse litteraturen«, siger Runa Petersen, og Tina Fryd Joost påpeger, at det at have sin egen bog, som eksempelvis den hjemmelavede mørkemusebog, kan være »med til at styrke læseglæden«.

- Vi vil gerne tidligt vække glæden ved litteratur, så børnene finder ud af, at litteratur ikke kun er opgaveløsning, men grobund for kreativitet og fællesskab. Disse gode oplevelser med bøger må de godt tage med sig ind i undervisningen, siger Runa Petersen.

Ud af bøgerne

Det er et princip, som Tea Bendix også arbejder ud fra:

- Jeg har levet med kreative processer i 25 år, og her bringer jeg min professionelle viden ned i børnehøjde, siger hun og fortæller, at det at lave sin egen bog kan hjælpe børnene med at finde ud af, hvordan de griber en proces an.

- Det er vigtigt, når de for eksempel skal til at lave lektier, siger hun.

Men litteraturmødet med børnene giver også noget for hende personligt:

- Jeg vil gerne lave bøger om til leg. Det giver børnene en følelse af, at bøger også kan være noget aktivt, og det giver mig mulighed for improvisation, siger hun og fortsætter:

- Og det viser mig, at mit fag morder mig. Litteratur skal bare ud af bøgerne.

Billedtekst: Mørkemusen er ifølge forlaget Gyldendal »et stille væsen i en overvældende verden«. Børnene i Kappel har hjulpet ham til at finde tryghed på vejen ud i den store verden.

Børnene samlet om Tea, der tegner små hvide mus i en af bøgerne. Foto: Trine Flamming

Juna og Frenja (t.h.) i færd med at lave musereden, som senere bliver sat ind i tryghedsbogen. Foto: Trine Flamming

Der er forskellige måder at gøre bøger »spiselige« for deres måske kommende læsere på. I 9. klasse på Gustav Johannsen-Skolen gøres det med speeddating. Foto: Trine Flamming

FAKTA

De nye bøger på Gustav Johannsen-Skolen er betalt med penge fra Slots- og Kulturstyrelsens Udviklingspulje for folkebiblioteker og pædagogiske læringscentre, som har bevilget i alt 300.000 kroner til Dansk Centralbibliotek og Dansk Skoleforening for Sydsvenslg/CFU Sydsvenslg, der ønsker at øge læselysten hos udskolingselever med projektet »Unge sætter gang i læselysten!«.

Seks sydsvenslgiske skoler er med i projektet.

Bøger i hænderne på deres læsere

De bøger, der sidste år blev udvalgt til Gustav Johannsen-Skolens bibliotek, er ved at blive gjort spiselige for deres målgruppe. I 9. klasse gøres det med speeddating.

LÆSNING

Trine Flamming
kommunikation@skoleforeningen.org

Det er onsdag middag og halvdelen af 9.b på Gustav Johannsen-Skolen sætter sig til rette i de bløde sæder i skolens bibliotek.

På bordet foran dem har skolebibliotekar Kirsten Ravnskjaer disket op med lidt pynt og en masse af de nye bøger, skolen fik i efteråret som et led i indsatsen for at styrke læselysten hos de unge i udskolingen.

Bøgerne, der er skænket af Slots- og Kulturstyrelsen, er udvalgt af nogle af eleverne selv og blev præsenteret for de andre i udskolingen med en større happening i oktober.

Nu skal de gøres interessante og ud i hænderne på dem, der skal læse dem.

Bare læsning

I 9. klasse gøres det med speeddating. Eleverne vælger en bog, noterer titel og forfatter og får så et par minutter til at læse bag på den og måske den første side. Derefter bedømmer de den på et skema. Og så kommer turen til næste bog.

- I tager hver gang stilling til, om det er noget, der fangede jeres interesse, noget, I har lyst til at låne, siger Kirsten.

Hun sætter i gang, og de 13 elever griber hver en bog. Og så er der ro. Ingen hvisken, ingen distraheringer, ingen pjat. Bare læsning.

Midt i det hele udbryder deres forbigående klasselærer forundret, at »så stille har de aldrig været før«, men ingen af eleverne tager rigtig notits af ham.

En siger, »det er speeddating«, og vender tilbage til sin bog, men de fleste læser bare videre, hvor de er kommet til.

De 13 elever når at speeddate seks bøger på den halve time, de har, og så vil de gerne vide, hvorfor de egentlig sad der og kiggede i bøgerne.

- Vi håber, det gør en forskel, at I lige får tid, god tid, til at tage en bog i hånden, siger Kirsten

Ravnskjaer og fortæller, at mange ikke tager sig den tid, når bøgerne bare står på hylderne.

Desuden kan deres udfyldte sedler bruges som inspiration og hjælp til, hvilken bog de skal låne, når de kommer på biblioteket næste gang, fortæller hun.

God effekt

Clara Nøiers Hesse synes umiddelbart godt om speeddatingen med bøger, men hun havde gerne haft mulighed for at læse lidt mere i de bøger, der fangede hendes interesse.

- Det var spændende, men der var

lidt for lidt tid - man får kun læst den første side, mener hun.

Det kan skolebibliotekaren godt forstå og får en ide om, at man en anden gang »måske kunne tage en hurtigrunde og så vælge et par bøger ud, som man får lov at læse lidt mere i«.

Sammen med kollegaen Brita Gerdson har Kirsten Ravnskjaer i det hele taget fundet ideer til, hvordan de får vakt og skærpet elevernes interesse for bøger.

7. klasse har haft booktasting, hvor man lige som ved speeddating snuser til enkelte bøger, i 8. klasse sker formidlingen lige som i 9. med

speeddating, og i 10. klasse er eleverne blevet bedt om at vælge en bog til en af deres klassekammerater. Og alle metoder er faldet i god jord, siger Kirsten Ravnskjaer.

- Det er blevet taget godt imod, og det har en god effekt, mener Kirsten Ravnskjaer, der synes at kunne mærke, at det gør en forskel, når eleverne får en bog i hånden.

- Mange vil faktisk gerne have en fysisk bog, og vi vil se, om formidlingsindsatserne som for eksempel speeddating måske er noget, vi kan gøre fast nogle gange om året, siger hun.

De nye bøger blev præsenteret pænt og fejret med en bogfest tilbage i oktober. Foto: Trine Flamming

Eleverne har faktisk allerede været tæt på bøgerne, der ved en happening til bogfesten blev rakt fra en elev til den næste. Foto: Trine Flamming

